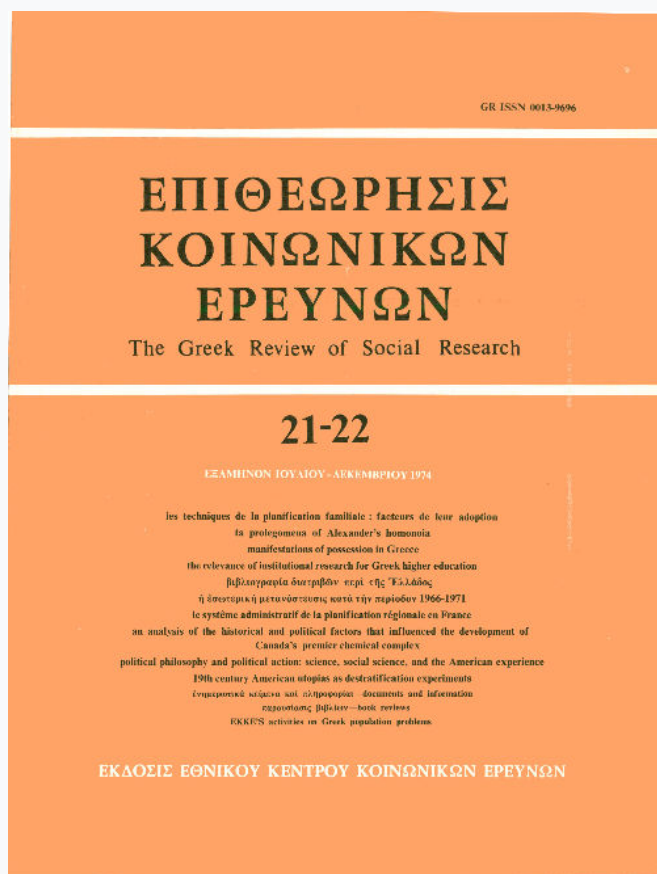

The Greek Review of Social Research

Vol 21 (1974)

21-22

Απάντηση εις κριτικήν

Πανταζής Τερλεξής

doi: [10.12681/grsr.236](https://doi.org/10.12681/grsr.236)

Copyright © 2015, Πανταζής Τερλεξής

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).

To cite this article:

Τερλεξής Π. (2015). Απάντηση εις κριτικήν. *The Greek Review of Social Research*, 21, 296–297.
<https://doi.org/10.12681/grsr.236>

tion of Asia Minor has a twofold interest. Specifically it represents the last in a long series of religio-linguistic changes to which Anatolia had been subjected over the centuries. Broadly considered, the Islamization and Turkification of the Anatolians in the later Middle Ages, along with the Christianization and Hispanization of Iberia, constitute one of the last chapters in the history of cultural change in the Mediterranean basin. Since antiquity the inhabitants of the Mediterranean world had been subject to a remarkable variety of transforming cultural forces: Hellenization, Romanization, Arabization, Christianization, and Islamization. To these were now added Turkification» (p. 1). Certainly Professor Vryonis's book now becomes a vital source for the last named process in particular, and no student of Anatolian Hellenism or Turkology can afford to be without it under any circumstances.

JOHN E. REXINE, Ph. D.
Colgate University

*

Ἡ πρόληψις τῆς ἐγκληματικότητος καὶ ἡ τηλεόρασις

Ἡ ἀπόψις τοῦ Lic. Desiderio Graue

Εἰς τὰ πλαίσια τοῦ Τετάρτου Ἑθνικοῦ Συμφωνητικοῦ Συνεδρίου, τὸ ὁποῖον ἔλαβε χώραν εἰς Μεξικόν (23-25 Νοεμβρίου 1972) ἀντιμετωπίσθη καὶ τὸ πρόβλημα τῆς ἐπιδράσεως τὴν ὁποῖαν ἀσκεῖ ἡ τηλεόρασις εἰς τὴν ἐγκληματικότητα. Συγκεκριμένως, ὁ Lic. Desiderio Graue, τῆς Μεξικανικῆς Ἀκαδημίας τῶν Ποινικῶν Ἐπιστημῶν, ἐξήγησε διεξοδικῶς τὸ θέμα. Τὰ συμπεράσματα δὲ καὶ αἱ προτάσεις τοῦ δημοσιεύονται εἰς τὸ *Revista Michoacana de derecho penal* (No. 15, Ἰανουάριος-Ἰούνιος 1973, σελ. 166-177).

Ὁ συγγραφεὺς διὰ τῆς ἐρεῦνης τοῦ ἀπέδειξε ὅτι ἡ τηλεόρασις ἀσκεῖ κοινωνικὴν κυρίως ἐπίδρασιν, τὴν ὅσην εἰς μεμονωμένα ἄτομα, ὅσον καὶ εἰς κοινωνικὰς ομάδας. Εἰς δὲ τὰς ἐπικρίσεις τῶν ἐχθρῶν τῆς τηλεόρασεως, ὁ συγγραφεὺς ἀντέταξε ὅτι ἡ τηλεόρασις, ἐνν ἐπέμνευ εἰς τὴν πληρεστέραν ὀργάνωσιν καὶ εἰς τὴν περισσοτέραν ἐπιμελημένην παρουσίαν τῶν προγραμμάτων τῆς, θὰ ἤδυνάτο νὰ καταστήνῃ ἐν χρήσῳ μέσον διὰ τὴν μετάδοσιν τῶν πολιτιστικῶν καὶ τῶν παραδοσιακῶν ἀξιών.

Ἐπὶ πλέον, ὁ συγγραφεὺς προτείνει τὸν λεπτομερῆ ἐλεγχὸν τῶν «μηνυμάτων» τὰ ὁποῖα μεταδίδονται μὲθ' αὐτῆς τῆς τηλεόρασεως, πρὸς ἀποφυγὴν ἐπιβλα-

βίων ἐπιδράσεων. Κατὰ τὸν Desiderio Graue, ὁ ὑπεύθυνος τῶν προγραμμάτων τῆς τηλεόρασεως πρέπει νὰ συμβουλευμένους ἐξερχομένους ἐπιστήμονας—καὶ δὴ ἐγκληματολόγους—προκειμένου νὰ προβάλλουν ἐκπομπὰς αἱ ὁποῖαι θὰ ἀπέβλεπον εἰς τὴν πρόληψιν τῆς ἐγκληματικότητος.

Ὁ Lic. Desiderio Graue ὑπογραμμίζει ἐπιπροσθέτως τὸ γεγονός ὅτι ἡ τηλεόρασις δύναται γενικότερον νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἄνοδον τοῦ πολιτιστικοῦ ἐπιπέδου τῆς κοινωνίας—καὶ δὴ τῆς μεξικανικῆς τοιαύτης—διὰ τοῦ σεβασμοῦ τῶν παραδοσιακῶν ἀξιών καὶ τῆς ἐθνικῆς ἰδιοσυστάσεως τοῦ μεξικανικοῦ λαοῦ.

Ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν πλειονότητα τῶν ἐγκληματολόγων ὁ ὁποῖος παραδέχεται τὴν βλαβερὰν ἐπίδρασιν τῆς τηλεόρασεως—ἰδιαιτέρως ἐπὶ τῶν νέων—ὁ Lic. Desiderio Graue πιστεύει ὅτι ἡ τηλεόρασις δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς μέσον προλήψεως τῆς ροπῆς πρὸς τὴν ἐγκληματικότητα, καὶ προτείνει τὴν διεπιστημονικὴν σύνθεσιν τῶν συμβουλίων τῶν ὑπευθύνων τῆς τηλεόρασεως καὶ τὴν συμμετοχὴν εἰς αὐτὰ τῶν ἐκπαιδευτικῶν τῆς τοπικῆς ἐπιστήμης, δεδομένου ὅτι αἱ ἐπικρίσεις ἐναντίον τῆς τηλεόρασεως προέρχονται κυρίως ἐκ τῶν ποινικολόγων καὶ ἀναφέρονται εἰς τὸν ρόλον τῆς ὁς γενεσιουργὸς αἰτίας τῆς βίας καὶ τῆς ἐγκληματικότητος. Τέλος, ὁ Μεξικανὸς ποινικολόγος προχωρεῖ πέραν τῆς ἐλπίδος ὅτι ἡ τηλεόρασις δύναται νὰ ἀναγκαστῇ τὴν ροπὴν πρὸς τὴν βίαν καὶ τὴν ἐγκληματικότητα, ὑποστηρίζον ὅτι αὕτη δύναται, ὑπὸ ὀρισμέναις βεβαίαις προϋποθέσεσι, νὰ συντελέσῃ ἀποτελεσματικῶς εἰς τὴν βελτίωσιν τοῦ πολιτιστικοῦ ἐπιπέδου μιᾶς κοινωνίας.

Τὰ ἀντικείμενα συμπεράσματα συμπήκουν ἐν πολλοῖς μὲ ἐκεῖνα τῶν περισσοτέρων μελετητῶν καὶ ἐρευνητῶν τῆς τηλεόρασεως, οἱ ὁποῖοι πιστεύουν ὅτι ἡ τηλεόρασις εἶναι ἐν ὀψίτης σημασίας μέσον μαζικῆς ἐπικοινωνίας εἰς χεῖρας τῆς πολιτείας καὶ τῆς κοινωνίας, ὅπλον πανίσχυρον διὰ τὸν πολυμορφον ἀγῶνα καταπολεμήσεως τῆς βίας καὶ τῆς ἐγκληματικότητος.

N. Δ. ΑΟΪΖΟΣ
Maîtrise de Sociologie

Ἐπιστημονικὸς Συνεργάτης ΕΚΚΕ

*

Ἀπάντησις εἰς κριτικὴν

Κατ' ἀρχὴν θὰ ἤθελα νὰ εὐχαριστήσω τὸν καθηγητὴ Κιτσίκη γιὰ τὰ εὐνοϊκά μου τὸν σχόλια σχετικά μὲ τὸ συνοπτικὸν μελέτημά μου μὲ τίτλο «Ἐξωτερικὴ Πολιτικὴ καὶ Ἑθνικισμὸς στὴν Τουρκία: Σύνομη Ἱστορικὴ Ἀνασκόπησις», ποὺ δημοσιεύθηκε στὸ προηγούμενον τεῦχος

τῆς «Ἐπιθεώρησης». Ὅσον ἀφορᾷ τὰ σημεῖα γιὰ τὰ ὁποῖα ἔχει ἐπιφυλάξεις, θὰ ἤθελα νὰ παρατηρήσω τὰ ἑξῆς:

α) Συμμερίζομαι τὴν ἀποψηὶν τοῦ ὅτι σὲ μὴ μελέτῃ τοῦ τουρκικοῦ ἐθνικισμοῦ θὰ ἔκπερε νὰ εἶχε γίνῃ ἀναδρομὴ στὴν περίοδον 1912-1913, καθὼς ἐπίσης καὶ στὸ ἔργο τοῦ Ziya Gokalp. Θὰ ἔλεγα ὁμως ὅτι οὐτε καὶ αὐτὸ θὰ ἦταν ἀρκετό. Μιὰ εἰς βάθος ἀνάλυσιν τοῦ τουρκικοῦ ἐθνικισμοῦ θὰ ἔκπερε νὰ προχωρήσῃ πολλὴν περισσοτέρον καὶ νὰ συμπεριλάβῃ τὸν 19ον αἰῶνα, μέχρι τὴν περίοδον τῆς γαλλικῆς ἐπαναστάσεως. Μιὰ τέτοια ὁμως εὐρύτερη ἀνασκόπησις θὰ ὑπερέβαινε τὰ πλαίσια τοῦ καθωρίσθησαν σαφῶς στὴν ἐισαγωγὴν τοῦ μελετήματος, ὡς ἔξῃς: «Σὲ δὲ, τι ἀκολουθεῖ θὰ προσπαθήσομε νὰ παρουσιάσομε μερικεὶς βασικὰ ἰδέαις ποὺ ἐνδυνάμωσαν τὸν τουρκικὸ ἐθνικισμὸ ἀπὸ τὸν Β' Παγκόσμιον Πόλεμον καὶ ἔπειτα».

β) Σχετικὰ μὲ τὴν παρατήρησιν τοῦ κ. Κιτσίκη ὅτι «τὰ φασιστικὰ κινήματα τῆς περιόδου 1941-1944 δὲν εἶναι ἀντιπροσωπευτικὰ τοῦ τουρκικοῦ ἐθνικισμοῦ» καὶ ὅτι «ἀπρόκειται ἀπλῶς περὶ ὑπερβολῶν ὀρισμένων ἐξτρεμιστῶν», θὰ ἤθελα νὰ τὸν ἐρωτήσω ἂν ὁ ἴδιος ἐξηγῇ ὑπ' ὀψη τὸν ἄλλα ἐθνικιστικὰ κινήματα ποὺ νὰ εἶχαν χαρακτηριστὰ δημοκρατικὸ καὶ φιλελεύθερον καὶ νὰ ἐπηρεάσων τὴν ἐξωτερικὴν πολιτικὴν τῆς Τουρκίας κατὰ τὴν περίοδον μεταξὺ 1941 καὶ 1944, γιὰτι προσωπικῶς τοὐλάχιστον δὲν γνωρίζω. Ἀντίθετα, ὅτι καὶ τουρκικαὶ πηγὲς ἀπὸ τῆς ὁποίας ἀντλοῦμε τῆς πληροφορίας μου, ἡ μὴ μετὰ τὴν ἄλλην κατὰ τρόπον κατηγορηματικὸν χαρακτηρίζουν τὰ ἰδεολογικὰ καὶ ἐθνικιστικὰ κινήματα, ποὺ δόδεσσον τὴν τῆς τουρκικῆς πολιτικῆς σκηνῆς αὐτῆς τῆς περιόδου, σὰν κινήματα φασιστικὰ καὶ ναζιστικὰ τύπου (Heyd, Bisbel, Holster, Karpat κλπ.). Δὲν μπορούσε ἐξ ἄλλου νὰ ἦταν διαφορετικὰ γιὰτι ἐκεῖνη ἀκριβὲς τὴν ἐποχὴν ἡ τουρκικὴ κοινὴ γνώμη καὶ ἡ τουρκικὴ Κυβέρνησις ἐπίστευον πῶς μιὰ νικητὴν νὰς ναζιστικῆς Γερμανίας εἰς βάρος τῆς Ρωσίας θὰ εἶχε ὡς ἀποτέλεσμα τὴν προσάρτησιν τῆς Τουρκίας τῶν τεραστίων ἐκτάσεων τῶν Ἀζερμπαϊτζάν καὶ τοῦ Τουρκιστάν, μὲ πληθυσμὸν πολλῶν εκατομμυρίων, ποὺ ἀνέκαθεν ἐθεοορεῖτο ὅτι ἀνήκαν στὴν τουρκικὴ φυλὴ. Ἦταν ἡ ἐποχὴ ποὺ καθεὶς δημοκρατικὴ φωνὴ ἡ ὁποία τολμοῦσε νὰ ἐπικρίνῃ τὴν φιλογερμανικὴν πολιτικὴν τῆς κυβερνήσεως ἐτίθετο σιωπηρῶς ἐκτὸς νόμου. Μόνον ὅταν ἡ πλάστῃρα ἔγειρε σὲ βάρος τῆς Γερμανίας καὶ ὑπὲρ τῆς Ρωσίας, ἄρχισε ἡ τουρκικὴ Κυβέρνησις νὰ ἀνέχεται καὶ συχνὰ νὰ ὑποκίπῃ φιλοαριστερές ὀργανώσεις καὶ πάλι μὲ σκοπὸ νὰ συμμετάσχῃ στὸ «αἰχμνίδον» τῶν συμμάχων ὅπως καὶ τὸ ἐπέτυχε τελικὰ.

γ) Σχετικὰ μὲ τὸ ὅτι ὁ «Τουρκισμὸς» ἢ ὁ «Παντουρκισμὸς» δὲν εἶναι κατ' ἀνάγκην φυλετικὸ ἐθνικιστικὸν συστήματα, δεδομένου ὅτι κατὰ τὸν κ. Κιτσίκη

«προϋπήρχαν του ναζισμού» και ως εκ τούτου «δεν ήταν σφωβιστικά», θα πρέπει να παρατηρήσουμε ότι ο ρατσισμός και ο σφωβισμός, χαρακτηριστικά γνωρίσματα του ναζισμού, δεν είναι χιτλερική ανακάλυψη. Ίδιαίτερα στην περίπτωση της Τουρκίας αυτό πολύ καλά το γνωρίζουν κυρίως οι 'Αρμένιοι. Γι' αυτό θα μου επιτρέψω ο κ. Κιτσίκης να παρατηρήσω ότι ο «Παντουρκισμός», όπως εξ άλλου και κάθε «Παν-δόγμα», είναι αναγκαστικά, μαζί με όλα τα άλλα, και ρατσιστικός και αποκρουστικά επεκτατικός. Γιατί άραγε η τουρκική περίπτωση να αποτελούσε εξαίρεση; 'Επί πλέον οι φιλογερμανικές τάσεις της τουρκικής διπλωματίας και ο θαυμασμός των Τούρκων για τα γερμανικά πρότυπα οργανώσεως δεν εκδηλώνονται με την εμφάνιση του ναζισμού. Οι Τούρκοι υπήρξαν σύμμαχοι των Γερμανών στον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο και η έναρξη του Β' Παγκοσμίου Πολέμου βρήκε γερμανικές στρατιωτικές αποστολές στην Τουρκία και τουρκικά στρατιωτικά κλιμάκια στη Γερμανία, που εργάζονταν με σκοπό τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη του τουρκικού στρατού.

δ) Όσον αφορά την αξιολόγηση του έργου του Tekin Alp, αποδείχτηκε δεν συμφωνώ με τον κ. Κιτσίκη. 'Αν υπάρχουν αντιρρήσεις για την περικοπή από το κείμενο του Alp, τόν όποιον ο κ. Κιτσίκης θεωρεί όργανο της δυτικής προπαγάνδας και επομένως προκατειλημμένο έναντι των Τούρκων, θα παρακαλέσω τόν κ. συνάδελφο να καταφύγει σέ άλλη πηγή, τουρκική αυτή τη φορά, στόν καθηγητή της πολιτικής επιστήμης Kemal Karpat (Turkey's politics), ο όποιος άσφαλός δεν μπορεί νά κατηγορηθή για «αντιτουρκισμό».

Τέλος, θά ήθελα νά προσθέσω ότι τό θέμα του τουρκικού έθνικισμού, επειδή άπτεται άμεσα ζωτικών προβλημάτων του έλληνικού έθνους, είναι ένα θέμα που παρουσιάζει σοβαρές δυσκολίες στόν κάθε έρευνήτή που θά θελήσῃ νά τό αναλύσει άντικειμενικά. 'Η ύπερβολική όμως έννοια όπως και τό ύπερβολικό μέσος εύκολά καταλήγουν σέ ύποκειμενικές άξιολογήσεις και έσφαλμένα συμπεράσματα. Παραδέχομαι ότι ή ήγεσία και τόν δύο χωρών δεν μπόρεσε στό παρελθόν νά δημιουργήσῃ τό κατάλληλο κλίμα συνεργασίας για τήν επίλυση κατά τρόπο ειρηνικό τόν τώσων προβλημάτων που άπασχόλησαν τίς δύο χώρες. 'Η έλληνική ήγεσία φέρει φυσικά ένα μεγάλο μέρος της εύθύνης. Δέν είμαι όμως έτοιμος νά συμφωνήσω με όποιονδήποτε ισχυριστεί ότι ή τουρκική κυβέρνησῃ δεν έχρησιμοποίησε τόν τουρκικό έθνικισμό, της μορφής που παρουσιάζουμε στό άρθρο μας, άντιπροσωπευτικό ή όχι, για νά παιξέῃ τό διπλωματικό της παιχνίδι στίς δύσκολες στιγμές του πολέμου και άργότερα στό θέμα τόν Στενών και της Κύπρου. Σέ περίοδοι κρίσεως είναι αὐτό του είδους ο έθνικισμός,

έξτρεμιστικός, ρατσιστικός, επεκτατικός, που χρησιμοποιείται από τίς κυβερνήσεις για τήν εκκλήρωση τόν σκοπών τους. Αυτό βέβαια δέν είναι πάντα εύκολο, όπως απέδειξε ή πρόσφατη έλληνική περίπτωση. Στην περίπτωση πάντως της Τουρκίας, ή πολιτική ήγεσία της χώρας αυτής, μέχρι στιγμής τουλάχιστον, φαίνεται νά χρησιμοποιή τά σύμβολα και τίς ιδέες του τουρκικού έθνικισμού με εξαίρετική μαεστρία, πρὸς όφελος φυσικά του τουρκικού έθνους.

PANTAZIS TERLAEHS, Ph. D.

'Επιστημονικός Συνεργάτης ΕΚΚΕ

*

Russel Bernard, 'Ανθρωπολογικά Θέματα, μετάφραση υπό 'Αννης Μ. Στογιάννου, 'Αθήναι: 'Εκδόσεις Α. Καραβία, 1971, σ. 68.

Τό μικρόν αὐτό βιβλίον περιλαμβάνει μίαν σειράν διαλέξεων αἱ όποιαι εδόθησαν υπό τόν συγγραφέα, καθηγητό της 'Ανθρωπολογίας, εἰς τούς φοιτητάς τόν Πανεπιστήμιον 'Αθηνών, Θεσσαλονίκης και Πατρών.

'Η σύνθεσις του άκροατηρίου, αποτελούμενη εκ σπουδαστών της Βιολογίας κυρίως, επηρέασε προφανώς τό περιεχόμενον τόν διαλέξεων, αἱ όποιαι αποτελοῦν εισαγωγῃ εἰς τήν φυσικήν ιδίαν ανθρωπολογία.

Τό βιβλίον αποτελείται εκ τεσσάρων κεφαλαίων. Εἰς τό πρώτον κεφάλαιον «Εισαγωγή εἰς τήν 'Ανθρωπολογία», ο συγγραφέας περιγράφει τά όρια της κοινωνικής ή πολιτιστικής ανθρωπολογίας, της αρχαιολογίας, της γλωσσολογίας και της φυσικής ανθρωπολογίας, τόν τεσσάρων δηλαδή κλάδων της Γενικής 'Ανθρωπολογίας, ή όποια έχει ως βασικόν άντικείμενον μελέτης τήν «κουλτούραν» ενός λαοῦ.

Εἰς τό επόμενον κεφάλαιον (2. Θέσις του 'Ανθρώπου εἰς τήν Τάξιν τόν Πρωτεύοντων, 3. Παλαιοντολογικά Δεδομένα της 'Εξελέξεως του 'Ανθρώπου, 4. Περὶ 'Ανθρωπίνων Φυλών) ο συγγραφέας εἰσάγει τόν αναγνωστήν εἰς βασικά θέματα της φυσικής ανθρωπολογίας, εκθέτων συγχρόνως μεθοδικώς τήν στρωφόν τόν ενδιαφέροντος τόν ανθρωπολόγον από τήν βιολογικήν εξέστησιν του ανθρώπου εἰς τό προϊόν «του διαλόγου μίς ανθρωπίνης κοινωνίας και του περιβάλλοντός της», δηλαδή τήν «κουλτούραν».

Λόγω της εμάρσεως ή όποια δίδεται εἰς τήν φυσικήν ανθρωπολογία, κλάδον όπωσδήποτε γνωστόν εἰς τό ελληνικόν κοινόν, τούτο έστερηθή της ευκαιρίας μίς βαθύτερας γνωριμίας της κοινωνικής ή πολιτιστικής ανθρωπολογίας,

δηλαδή μίς επιστήμης πολύ γνωστής εἰς τόν ευρωπαϊκόν και αμερικανικόν χόρον, άγνώστου όμως εἰς τήν 'Ελλάδα. 'Η πολιτισμική ανθρωπολογία έχει ακαδημαϊκήν ζωήν ενός αιώνος περίπου. Προφανώς εκ παραδρομής τοποθετεῖται, εἰς τό βιβλίον, ή γένεσις της εἰς τά μέσα του εικοστοῦ αἰώνος (σ. 19).

'Η ανθρωπολογία είναι ή κατ' έξοχήν επιστήμη ή όποια έπιχειρεῖ νά επίλυση τās δυσκολίας της έννοιολογικής μεταφοράς ενός όρου από μίαν γλώσσαν εἰς τήν άλλην. 'Η μεταφράστρια αντιμετώπισε τό πρόβλημα αὐτό με σχετική επιτυχίαν. Προβλήματα όπωσδήποτε εδημιούργησεν ή απόδοσις του όρου culture διά της λέξεως «κουλτούρα». 'Η λέξις culture έχει διά τόν ανθρωπολόγον σημασίαν διάφορον εκείνης ή όποια έγινε απόδεκτη υπό τόν κοινωνιολόγον-όπαδόν της θεωρίας της μαζικής κοινωνίας. Εἰς τήν 'Ελλάδα, ή απόδοσις του όρου culture διά της λέξεως κουλτούρα απηχεί κοινωνιολογικά και ανθρωπιστικάς έννοιās. 'Η χρησιμοποίησις όμως της ιδίας λέξεως διά τήν απόδοσιν και της ανθρωπολογικής έννοιās της culture είναι δυνατόν νά προκαλέσῃ προβλήματα κατανοήσεως. Τό γεγονός ότι ή λέξις «κουλτούρα» είναι ακατάλληλος διά τήν απόδοσιν του όρου culture φαίνεται και εκ τού ότι ή μεταφράστρια αναγκάζεται νά απόδοσθ τό έπίθετον cultural διά της λέξεως «πολιτιστικός», δημιουργούσα οὕτω σύγχυσιν εἰς τόν μῃ ειδικόν αναγνωστήν, ο όποιος άδυνατεί νά κατανοήσῃ ότι ή λέξις «πολιτιστική» χρησιμοποιεῖται ως επίθετον του ουσιαστικού «κουλτούρα».

'Εδὸ πρέπει νά σημειωθῇ ότι οὐτε τό επίθετον «πολιτιστική», ως προσδιοριστικόν της ανθρωπολογίας, αποδέξει όρθως τήν έννοιαν cultural, δεδομένου ότι έχει έννοιον έννοιολογικήν απόχρωσιν δηλοτικήν της ικανότητος πρὸς τι, ή όποια έλλείπει από τόν αγγλικόν όρον.

'Εν πίσῃ περιπτώσει ή ως άνω επιμελημένη έκδοσις αποτελεί σπουδαίον βοήθημα όχι μόνο διά τόν 'Ελληνα φοιτητήν της Βιολογίας αλλά και διά τόν αναγνωστήν με γενικά ανθρωπολογικά ενδιαφέροντα.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΓΚΙΖΕΛΗΣ, Ph. D.

'Επιστημονικός Συνεργάτης ΕΚΚΕ

*

Grossin William, 'Η έργασία και ο χρόνος (Ερρίκος, Διάρκεια, Ρυθμός). Παρίσι, εκδ. «Ανθρωπος», 1969.

Ο W. Grossin, Καθηγητής της Κοινωνιολογίας εἰς τό Πανεπιστήμιον του Nancy της Γαλλίας, ασχολεῖται με θέματα άφορρόντα εἰς τήν έργασίαν και τήν